

20 йил “15” ноябрь

№ 382

“ ” 20 г.

**“Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакилларини
Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги ҳузурида аккредитация қилиш
тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш ҳақида**

«Оммавий ахборот воситалари тўғрисида»ги, «Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунларига, Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 23 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакилларини давлат ҳокимияти органлари ҳузурида аккредитация қилиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида»ги 243-сонли Қарорига ва ОАВга доир бошқа қонун ҳужжатларига мувофиқ, шунингдек, Агентлик фаолияти, ўтказиладиган тадбирлар тўғрисидаги ахборотларни ҳолис, тезкор ва кенг тарқатиш мақсадида буюраман:

1. “Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакилларини Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги ҳузурида аккредитация қилиш тартиби тўғрисида”ги Низом 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.
2. Оммавий ахборот воситаси таҳририяти томонидан тақдим этилган буюртманомалар ва ҳужжатларни кўриб чиқиш ва аттестациядан ўтказиш бўйича комиссияси таркиби 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.
3. Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигининг Ахборот хизмати раҳбари-матбуот котиб Агентлик фаолиятига доир очиқ маълумотларни раҳбарият билан келишилган ҳолда тақдим этиб борилишига масъул этиб белгилансин.
4. Ушбу буйруқ ижросини назорат қилишни ўз зиммамда қолдираман.

Бош директор ўринбосари

К. Мансуров

**Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакилларини
Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги ҳузурида аккредитация
қилиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

I. Умумий қоидалар

1. Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги (бундан буён матнда Агентлик деб юритилади) фаолиятини ўз вақтида ва ҳолисона ёритиш учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари вакиллари Агентлик ҳузурида аккредитация қилинади.

2. Оммавий ахборот воситаларининг аккредитация қилинган вакилларининг (кейинги ўринларда «мухбирлар» деб аталади) ҳуқуқий мақоми ва касб фаолияти принциплари Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, «Оммавий ахборот воситалари тўғрисида», «Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари, мазкур Низом билан белгиланади.

II. Аккредитация қилишнинг асосий тушунчалари ва принциплари

3. Мазкур Низомда қуйидаги тушунчалардан фойдаланилади:

мухбир — меҳнат шартномалари ва бошқа шартномавий муносабатлар асосида оммавий ахборот воситалари таҳририятлари учун хабарлар ва материалларни қидириш, тўплаш, қайта ишлаш ва тайёрлаш касби билан шуғулланадиган жисмоний шахс;

аккредитация — мухбирнинг ваколатларини давлат ҳокимияти органлари томонидан эътироф этиш тартиботи бўлиб, унинг натижаларига кўра аккредитация қиладиган орган аккредитация қиладиган органнинг фаолиятини оммавий ахборот воситаларида ёритиш учун оммавий ахборот воситаси (кейинги ўринларда «таҳририят» деб аталади) вакилининг ўз соҳасини билишини тасдиқловчи аккредитация қилиш тўғрисидаги гувоҳномани беради.

4. Аккредитация уни ўтказишга жалб этилган мутахассисларнинг ўз ишини пухта билиши ва мухбирларнинг мустақиллиги принципларига асосланади.

Аккредитацияни ўтказишда ўз ишини пухта билиш кадрларни тегишли равишда танлаш, аккредитация тартиботида қатнашадиган экспертларни тайёрлаш тизими ва, зарурият бўлганда, билимларнинг алоҳида соҳалари бўйича мутахассисларни жалб этиш йўли билан таъминланади.

Мустақиллик аккредитация тартиботида аккредитация тўғрисида қарор қабул қилинишига бирор-бир молиявий, маъмурий ёки бошқача таъсир кўрсатишдан ҳоли бўлган мутахассисларнинг қатнашиши билан таъминланади.

5. Мухбирнинг аккредитация қилинишида унинг ўз ишини пухта билишини аниқлаш мезони Агентлик ва оммавий ахборот воситалари вакили фаолиятининг ўзига хослиги ҳисобга олинган ҳолда, Агентлик Бош директорининг буйруғи билан белгиланади.

6. Агентлик ҳузурида ўз мухбирини аккредитация қилиш ҳуқуқига расмий равишда рўйхатдан ўтказилган оммавий ахборот воситалари эгадир.

III. Мухбирларни аккредитация қилиш

7. Агентлик ҳузурида оммавий ахборот воситаси мухбирини аккредитация қилиш учун таҳририят ўзининг расмий бланкасида бош муҳаррирининг имзоси қўйилган, муҳр билан тасдиқланган буюртманома тақдим этади.

8. Таҳририятнинг буюртманомасида қуйидагилар кўрсатилиши керак: оммавий ахборот воситасининг номи ва тури; ихтисослашуви; тарқалиш ҳудуди; электрон почта манзили; таҳририятнинг телефонлари ва факслари рақамлари; аккредитацияга тақдим этилган мухбирнинг фамилияси, исми ва отасининг исми;

касб вазифаларини бажариш учун ушбу мухбир ўзи билан бирга олиб юриши зарур бўлган аппаратлар.

Буюртманомага батафсил маълумотлар (мухбирнинг хизмат мавқеи, паспортига оид маълумотлар, дипломи нусхаси, электрон почта манзили, телефон ва факс рақами) мавжуд бўлган маълумотнома ҳамда белгиланган шаклдаги тўртта фотосурат илова қилинади.

9. Мухбирни аккредитация қилиш тўғрисидаги буюртманома Агентлик томонидан тегишли мурожаат олинган кундан бошлаб бир ой мобайнида кўриб чиқилади.

10. Аккредитация қилинадиган мухбирлар сони таҳририят томонидан Агентлик билан биргаликда белгиланади.

11. Аккредитация тартиботи қуйидаги асосий тадбирлардан иборат бўлади:

буюртманомани ва тақдим этилган ҳужжатларни кўриб чиқиш; мухбирларни аттестациядан ўтказиш; аккредитация қилиш тўғрисида ёки аккредитация қилишни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилиш, аккредитация тўғрисидаги буйруқни расмийлаштириш ва унинг нусхасини бериш.

12. Оммавий ахборот воситаси таҳририяти томонидан тақдим этилган буюртманомалар ва ҳужжатларни кўриб чиқишни Агентликнинг комиссияси амалга оширади. Ҳужжатларни кўриб чиқиш натижалари ариза тушган пайтдан бошлаб ўн кун муддатда ҳулоса билан расмийлаштирилади.

13. Аттестацияни Агентлик томонидан расмий равишда тузиладиган комиссия ўтказди. Аттестацияни ўтказиш муддатлари таҳририят билан келишилади. Таҳририят комиссиянинг айрим аъзолари иштирок этиши ва

аттестация ўтказилиши муддатлари юзасидан эътироз сабабларини асослаган ҳолда таклиф билдиришга ҳақлидир.

Комиссия аттестацияни Агентлик тасдиқлаган дастурга мувофиқ ўтказди. Мухбирнинг касбий сифатлари ва лаёқатини тавсифлаш бўйича тақдим этилган ҳужжатларни кўриб чиқиш натижалари тўғрисидаги ҳулосаси, шунингдек ўрганиш ва аттестация жараёнида олинган бошқа ахборотлар аттестация комиссиясининг қарор қабул қилиши учун асос ҳисобланади. Аттестация натижалари аттестация далолатномаси билан расмийлаштирилади.

14. Агентлик аттестация далолатномасини кўриб чиқиш натижалари асосида мухбирни аккредитация қилиш ёки аккредитация қилишни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилади.

15. Ижобий қарор чиқарилган тақдирда Агентлик қарор қабул қилингандан кейин бир ҳафта муддатда буйруқни расмийлаштиради ва унинг нусхасини беради.

16. Агентлик аккредитация қилинган мухбирга 2 йилгача муддатда амал қиладиган аккредитация тўғрисида буйруқ нусхасини беради.

Аккредитация қилинганлиги тўғрисидаги буйруқ аккредитация қилувчи орган реестрида рўйхатдан ўтказилган санадан бошлаб амал қиладди.

17. Аккредитацияга тааллуқли барча ҳужжатлар (буюртманомалар, қарорлар, далолатномалар, ва шу кабилар) давлат тилида расмийлаштирилади.

18. Агентлик Ўзбекистон Республикасининг тегишли қонунлари ёки мазкур Низом асосида журналистни аккредитация қилишни рад этиши мумкин. Агентлик бундай қарорнинг сабаблари тўғрисида уч кун муддатда оммавий ахборот воситаси таҳририятини ёзма шаклда хабардор қилади.

19. Зарур ҳолларда Агентлик ҳузурида вақтинчалик ёхуд доимий мухбирлик пунктлари ташкил этилиши мумкин.

IV. Аккредитация қилинган мухбирларнинг асосий ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

20. Аккредитация қилинган мухбирлар касб фаолияти даврида Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳуқуқлардан фойдаланадилар ва мажбуриятларни бажарадилар.

Агентлик мухбирни мажлислар, кенгашлар ва бошқа тадбирлар тўғрисида олдиндан хабардор қилади, стенограммалар, протоколлар ва бошқа ҳужжатлар билан таъминлайди.

21. Аккредитация мухбирнинг расмий шахслар ташрифлари давридаги тадбирларда бевосита қатнашишини кафолатламайди. Ўзбекистон Республикасининг ёки хорижий давлатларнинг расмий шахслари ташрифлари вақтида мухбирларни махсус аккредитация қилиш тартиби қонун ҳужжатлари, шунингдек ушбу тадбирни тайёрлаш ва ўтказиш учун масъул хизматлар талабларига биноан белгиланади.

22. Аккредитация қилинган мухбир куйидаги ҳуқуқларга эга:

бўлажак мажлислар, кенгашлар ва бошқа тадбирлар тўғрисида олдиндан ахборот олиш;

Агентликнинг бинолари (хоналари) ва объектларига тегишли гувоҳнома (рухсатнома) асосида, ушбу орган томонидан белгиланган тартибда кириш;

Агентлик томонидан ўтказиладиган мажлислар, йиғилишлар, брифинглар (матбуот конференциялари) ва бошқа тадбирларда қатнашиш, ёпиқ тадбир ўтказилиши тўғрисида қарор қабул қилинган ҳоллар бундан мустасно;

Агентликнинг масъул шахсларидан зарур ҳужжатлар ва материалларни сўраш ва олиш, кириш эркин бўлган тадбирларнинг ёзувлари билан танишиш ва улардан нўسخа олиш;

ёзувлардан, матнли материаллар тайёрлашда, аккредитация қилинган оммавий ахборот воситаларининг теле-, радиодастурларида фойдаланиш;

аудио-, видео- ёки киносуратга олиш, овоз ёзиш учун зарур бўлган техник аппаратлардан, шунингдек компьютер техникаси воситаларидан фақат Агентликнинг фаолиятини ёритиш мақсадларида фойдаланиш.

23. Аккредитация қилинган мухбир куйидагиларга мажбур:

Агентликнинг биносида бўлишда унинг ички тартиб-қоидаларига ва ишларини ташкил этиш талабларига риоя қилиш;

ўзи иштирок этаётган тадбирларнинг ўтказилишига аралашмаслик (агар тадбир матбуот учун махсус ташкил этилмаган бўлса);

Агентликнинг фаолияти тўғрисида холисона ахборот бериш;

махсус тадбирларни ўтказиш қоидаларига риоя қилиш;

давлат ҳокимияти органларининг фаолиятини оммавий ахборот воситаларида ёритиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа талабларни бажариш.

V. Мухбирнинг аккредитациясини тўхтатиш ва уни аккредитациядан маҳрум қилиш тартиби

24. Куйидагилар аккредитациянинг тўхтатилиши учун асос ҳисобланади:

мухбирнинг таҳририятдан ишдан бўшатилиши (ушбу ҳолда таҳририят бошқа вакилни аккредитация қилиш тўғрисидаги ариза билан аккредитация қилувчи органга мурожаат қилишга ҳақлидир);

мухбир вакили бўлган оммавий ахборот воситаси фаолиятининг тўхтатилиши;

таҳририят раҳбарияти томонидан мухбирни аккредитация қилган органнинг фаолиятини ёритишдан четлатиш тўғрисида қарор қабул қилиниши (расмий билдиришнома асосида).

25. Мухбир:

ўзи таклиф этилган тадбирлар ўтказилиши тартибига аралашганда;

амалдаги қонун ҳужжатларини ва мазкур Низомни мунтазам равишда бузганда аккредитациядан маҳрум этилиши мумкин.

26. Мухбирни аккредитациядан махрум этиш тўғрисидаги қарор Агентлик томонидан қабул қилинади. Қарор асосланган, ёзма шаклда расмийлаштирилган, оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари билан далилланган бўлиши керак.

Агентлик аккредитациядан махрум қилинган мухбирнинг таҳририятига қарор қабул қилинган вақтдан бошлаб беш кун муддатдан кечикмай расмий билдиришнома юборади. Бундай қарор кучга кирган вақтдан бошлаб аккредитация тўғрисидаги буйруқ ўз кучини йўқотган ҳисобланади.

VI. Янги муддатга аккредитация қилиш

27. Аккредитация қилинган мухбирни янги муддатга аккредитация қилиш таҳририят томонидан тақдим этилган буюртманомга асосида ўтказилади.

28. Таҳририят Агентликка аккредитациянинг амал қилиш муддати тугашидан бир ой олдин буюртманомга бериши керак.

Янги муддатга аккредитация қилиш аккредитация қилинган мухбирнинг олдинги аккредитацияси давридаги бенуксон фаолиятини ҳисобга олган ҳолда соддалаштирилган тартибот бўйича амалга оширилиши мумкин.

VII. Техник ходимлар ва хизмат кўрсатувчи ходимлар

29. Таржимонлар, телеоператорлар, фотомухбирлар, теле-, кино- ва видеоаппаратларга, алоқа воситаларига хизмат кўрсатувчи мутахассислар таҳририятнинг мухбирларга бириктирилган техник ходимлари бўлиши мумкин.

30. Аккредитация қилинган мухбирлар техник ва хизмат кўрсатувчи ходимларни ишга ёллаши мумкин.

Жалб этиладиган техник ходимларнинг шахсий таркиби аккредитация қилувчи орган билан келишилади. Уларга ўз фаолиятини амалга оширишлари учун аккредитация қилувчи орган томонидан тегишли рухсат берилади.

31. Аккредитация қилинган мухбирнинг техник ва хизмат кўрсатувчи ходимларига журналистлик фаолияти билан шуғулланиш тақиқланади.

VIII. Яқунловчи қондалар

32. Агентлик ҳузуридаги аккредитацияни амалга ошириш тартиби билан боғлиқ низоли масалалар пайдо бўлган тақдирда манфаатдор томон қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда улар юзасидан судга шикоят қилиши мумкин.

33. Агентлик ва оммавий ахборот воситаларининг мухбирлари мазкур Низом ҳамда оммавий ахборот воситалари соҳасидаги қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилиниши учун жавоб берадилар.

**Оммавий ахборот воситаси таҳририяти томонидан тақдим этилган
буюртманомалар ва ҳужжатларни кўриб чиқиш ва аттестациядан
ўтказиш бўйича комиссияси таркиби**

К. Мансуров	Бош директор ўринбосари – комиссия раиси
Ҳ. Муродов	ОАВ ва нашриётлар фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармаси бошлиғи – комиссия раиси ўринбосари
А. Кан	Лицензиялашни ташкил этиш бошқармаси бошлиғи – комиссия аъзоси
Ж. Хусанов	ОАВ ва нашриётлар фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармаси бош мутахассиси – комиссия аъзоси
Ш. Урунов	Ахборот хизмати раҳбари-матбуот котиб – комиссия котиби

Изоҳ: комиссия аъзолари бошқа лавозимга ўтганда ёки ишдан бўшаганда улар ўрнига янги тайинлаган ходимлар аъзо бўладилар.